ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จและล้มเหลว ของการเลี้ยงปลา

กะพงขาวในกระชัง ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นายวิกรม พงศ์จันทรเสถียร

สาขาวิชา พัฒนาการเกษตร

ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเลี้ยง กายภาพ และการรับรู้ข่าวสารของผู้เลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังตำบลเกาะยอ อำเภอ เมือง จังหวัดสงขลา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเลี้ยง กายภาพ และการรับรู้ข่าวสารกับความสำเร็จและล้มเหลวของการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง 3) ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสำเร็จและล้มเหลวในการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังของผู้เลี้ยง 4) เปรียบเทียบลักษณะที่สำคัญของผู้เลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง การรวบรวมข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์ผู้เลี้ยงปลากะพงขาว ในกระชัง ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 232 คน

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธทั้งหมดเป็น หัวหน้าครอบครัว เพศชาย และจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ความรู้ความเข้าใจของผู้เลี้ยงปลากะพงในกระชังพบว่า เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ 3 ระดับคือ น้อย ปานกลาง และมาก ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเลี้ยง กายภาพ และ รับรู้ข่าวสารกับความสำเร็จของการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง พบว่า ความรู้ความเข้าใจ จำนวนแรงงาน ความพอใจการจำหน่ายผลผลิตและแหล่งพันธุ์ปลามีความสัมพันธ์กับความ สำเร็จของการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ขณะที่ รายได้ การใช้บริการสินเชื่อ อาหารและการ ให้อาหาร ระยะเวลาในการเลี้ยง ระยะทางจากบ้านถึงสถานที่เลี้ยง การเลือกบริเวณที่ตั้งกระชัง การรับรู้ข่าวสารการเกษตรจากบุคคล การรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชน และการติดต่อเจ้าหน้าที่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง

ผลการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะที่สำคัญของผู้ที่เลี้ยงปลากะพงขาวในกระซังที่มี
ความสำเร็จและผู้ที่ล้มเหลวพบว่า ปัจจัยที่สำคัญ 13 ลักษณะของ 2 กลุ่มที่แตกต่างกัน คือ ความ
รู้ความเข้าใจ และความพอใจการจำหน่ายผลผลิตที่เหมือนกันคือ รายได้ จำนวนแรงงาน การใช้
บริการสินเชื่อ อาหารและการให้อาหาร แหล่งพันธุ์ปลา ระยะเวลาในการเลี้ยง ระยะทางจาก

บ้านถึงสถานที่เลี้ยง การเลือกบริเวณที่ตั้งกระชัง การรับรู้ข่าวสารการเกษตรจากบุคคล การรับรู้ ข่าวสารจากสื่อมวลชน และการติดต่อเจ้าหน้าที่ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของ การเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังจะเป็นปัจจัยที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาที่สำคัญได้แก่ น้ำเสียจากแหล่งต่างๆ คือ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจาก แหล่งชุมชนอำเภอหาดใหญ่ และจากบ่อกุ้งได้ปล่อยลงสู่ทะเลสาบสงขลาโดยไม่ผ่านการบำบัด จึงก่อให้เกิดปัญหากับปลากะพงขาวที่เลี้ยงในกระชัง ปลาเป็นโรค และตาย ส่วนข้อเสนอแนะ ของผู้เลี้ยงคือ อยากให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลืออย่างจริงจัง เช่น ให้ความรู้ ทางวิชาการ ช่วยเหลือเรื่องตลาด และให้มีการประกันราคา

Thesis Title Factors Relating to the Success and Failure of Sea Bass Cage

Culture at Tambol Koyo, Amphoe Muang, Changwat Songkhla

Author Mr.Vigrom Phongjantarasatian

Major Program Agricultural Development

Academic Year 2003

Abstract

The ojectives of this research were 1) to study the fundamental characteristics regarding social, economic and geo-physical aspects, cultivation, and the awareness of sea bass cage culture farmers of Tambon Koyo, Amphoe Muang, Changwat Songkhla; 2) to study the interrelationship in regards to social, economic and geophysical aspect, cultivation, and awareness with the success and failure of sea bass cage culture farmers; 3) to study the problems and recommendations relating to the success and failure of cage-cultivated sea bass cultivation farmers 4) compare some characteristics between the success and failure of sea bass cage culture farmers. The data was compiled through interviewing 232 cage-cultured sea bass farmers.

The results of the study generally found that the majority within the sample group were completely Buddhist, heads of their households, male and had completed 4 year of primary school.

Regarding the knowledge and understanding of these cage-raised sea bass farmers, their knowledge was of 3 levels: little, medium and high and difference was statistically significant.

A study of the interrelationship of social, economic, cultivating, geophysical and awareness factors with the success and failure of cage-raised sea bass cultivation found that knowledge and understanding, amount of labour, satisfaction with the sales of their production and fish-stock sources are related to the success of raising cage-culture sea bass. At the same time, income, utilization of credit, feed and feeding, the length of cultivation, the distance from one's domicile to one's fish-farm, the choice of location for position the cages, receiving agricultural information form other individuals,

receiving information from mass media and contacting government authorities had no relationship with the success of cage-raised sea bass cultivation.

The study compared the important characteristic of cages-raised sea bass farmers who were successful with those who had failed and found that there were 13 significant characteristics between the two groups that were different: namely, knowledge and understanding, satisfaction with the sales of the same product, income, amount of labour, utilization of credit, feed and feeding, fish stock sources, length of cultivation, distance from domicile to fish-farm, the choice of location in setting the cages, receiving agricultural information from other individuals, receiving information from the mass media and contacting government authorities. These interrelated factors with the success of cultivating cage-raised sea bass were factors that had statisically significant variation.

Significant problems were contaminated water from various sources such as aquacuture processing plants from communities in Hatyai district and the release of untreated water into the Songkhla Lake from shrimp ponds which caused problems for the sea bass cultivated in cages. The fish became diseased and died. The recommendations of the sea bass farmers were that the concerned government agencies should provide earnest assistance in providing technical knowledge, assistance with marketing and price quarantee.